

باسمه تعالی
امتحانات نهایی
خرداد ۱۳۸۸

قال علی (علیه السلام) لعلکم العلم یرتکم -
دانش باز استی دست نمی آید.

تاریخ امتحان: ۸۸/۳/۲۴	زمان: ۱۰ صبح
موضوع: نحو ۴ الف	کد درس:
متن درسی: معنی الادیب	
نتیجه	به عدد
رسیدگی	به عدد
	به حروف
	به حروف

نام خانوادگی:	پایه:
شماره شناسنامه:	نام پدر:
نام مدرسه:	
نام شهرستان:	

(بارم ۵۰/۰-نمره)

سوالات چهار گزینه ای

- ۱- کدام مثال از موارد زیر برای انکار ابطالی نیست؟
الف) ایس الله یکاف عبد، ب) ا لهم أرجل یمشون بها □ ج) ا فأصفاکم ربکم بالینین □ د) ا فیکأ آلهة دون الله تریدون □
- ۲- نوع «إن» در آیه شریفه «إن عندکم من سلطان بهذا» چیست؟
الف) نافیة □ ب) مخففة □ ج) زائده □ د) شرطیه
- ۳- «اذأ» جواب برای چه چیزی قرار می گیرد؟
الف) من شرطیه □ ب) لو □ ج) قس □ د) اذا شرطیه □
- ۴- کدام گزینه درست نمی باشد؟
الف) اذما دو فعل را جزم می دهد □
ج) ام متصله نیاز به جواب با همزه تسویه ندارد. □
د) ام منقطعه بعد از استفهام به غیر همزه قرار می گیرد. □
- ۵- نوع «ال» در حدیث «اللؤم أن لا تشکر النعمة» چیست؟
الف) ماهیت □ ب) استفراق خصائص افراد □ ج) عهد ذهنی □ د) زائده لازمه □
- ۶- کدام گزینه از اختصاصات «ألا» متنی نمی باشد؟
الف) لا - لرها لفظاً و تقدیراً □ ب) لاجوز مراعاة محلها مع اسمها □ ج) لاجوز الفاؤها □ د) لا خبر لها لفظاً □
- ۷- در کدام یک از موارد زیر «أن» زائده است؟
الف) و انطلق الملا منهم أن امشوا □
ج) ألم یأمن للذین امنوا أن تخشع قلوبهم لذكر الله □
د) أن تصبروا خیر لکم □
- ۸- «أو» در آیه شریفه «فهی کالحجارة أو أشد قسوة» به چه معنا می باشد؟
الف) ایهام □ ب) تخییر □ ج) شک □ د) اباحه □

سوالات عبارتی

- ۱- با توجه به عبارت (حتی موضوعه لافادة تقضی الفعل قبلها شئاً فشیئاً إلى الغایة و «إلی» لیست کذلک فلذا یجوز و لاجوز). دو مثال «کتبت حتی زید» و «کتبت إلی زید» را در جای مناسب بگذارید. ب. مقصود عبارت را توضیح دهید.
- ۲- عبارت را توضیح دهید.
فإن قلت: «أما الیوم فانا جالس» احتمال کون العامل «أنا» و کونه الخیر، لعدم المانع و إن قلت: «أما زیداً فإنی ضارب» لم یجز أن یکون العامل واحد منهما.
- ۳- عبارت زیر را حرکت گذاری نموده با مثال توضیح دهید:
«فألا ولی: اللآخلة علی علم منقول من مجرد صالح لها یلوح أصله ک...»
- ۴- عبارت زیر را توضیح دهید.
«(حیت) وقد تقع مفعول به وفاقاً للفارسی و حمل علیه «الله اعلم حیت یجعل رسالته» إذ المعنی: انه سبحانه و تعالی یعلم نفس المکان المستحق لوضع الرسالة فیه. لاشیئاً فی المکان، و ناصبها «یعلم» محذوفاً مدلولاً علیه به «اعلم» لا به «اعلم» نفسه...»

(بارم ۲-نمره)

سوالات تشریحی (فقط به چهار سؤال پاسخ دهید)

- ۱- چهار مورد از وجوه بام زائده را همراه با مثال بنویسید.
- ۲- در آیه شریفه «أنت فعلت هذا بالهتتا» در معنای همزه استفهام چند احتمال وجود دارد؟ بیان کنید.
- ۳- نوع «أن» را در هر یک از عبارات ذیل معین کنید.
الف) ونودوا أن تلکم الجنة □ ب) أما و الله أن لو کنت حراً □ ج) اشرت الیه أن لا تفعل □ د) علم أن سیکون منکم مرضی □
- ۴- «هلی» چه نوع حرفی است؟ فرق آن با «نعم» چیست؟
- ۵- فعل یغتسل در حدیث «لا یبولن أحدکم فی الماء الدائم الذی لا یر» ، مُ یغتسل فیه «چه اعرابی دارد؟ چرا؟
«موفق و مؤید باشید»

تاریخ امتحان: ۸۶/۳/۱۸	زمان: ۰۰ اصبح
موضوع: نحو ۴ (الف)	
متن درسی: معنی الادیب از ابتدا تا حرف: (راء)	
نتیجه	به عدد
به حروف	
رسیدگی مجدد	به عدد
به حروف	

پایه:	ام:
نام پدر:	ام خانوادگی:
	ماره شناسنامه:
	ام مدرسه:
	ام شهرستان:

(بارم ۵/۰ نمره)

سوالات چهار گزینه‌ای

- ۱- همزه چون نفی ما بعدش را می‌رساند، لذا لازم می‌آید ثبوت ما بعد، اگر منفی باشد.
- (الف) انکار توییحی (ب) انکار ابطالی (ج) تقریر (د) تسویه
- ۲- در آیه شریفه «والیل اذا یغشی» (اذا) از کدام معنا خارج شده است؟
- (الف) معنای ظرفیت (ب) معنای شرطیت (ج) استقبال (د) معنای شرطیت و استقبال
- ۳- کسانی که «ال» عهد جنسی را مطرح کرده بودند مرادشان کدام قسم از «ال» است؟
- (الف) «ال» استغراق افراد (ب) «ال» استغراق صفات (ج) «ال» ماهیت (د) «ال» عهد ذهنی
- ۴- کدام مورد بین «أما» و «فاء» نمی‌تواند فاصل شود؟
- (الف) جمله شرط (ب) ظرف معمول أما (ج) اسم مرفوع به عامل محذوف (د) اسم منصوب به عامل محذوف
- ۵- در کدامیک از آیات زیر «أن مفسره» به کار رفته است؟
- (الف) وَ لَمَّا أَنْ جَاءَتْ رُسُلُنَا لُوطًا سِئَ بِهِمْ (ب) وَمَا لَنَا أَنْ لَا نَتَوَكَّلَ عَلَى اللَّهِ
- (ج) عَلِمَ أَنْ سَيَكُونُ مِنْكُمْ مَرْضَى (د) وَإِن تَلَقُوا الْمُلَا مِنْهُمْ أَنْ امشُوا
- ۶- در حدیث شریف «اغد عالماً او متعلماً او مستمعاً او محبباً لاتکن الخامس فتهلک» (او) به چه معناست؟
- (الف) شک (ب) اباحه (ج) تقسیم (د) جمع مطلق
- ۷- معنای و در حرف باء در آیه شریفه «فسبح بحمد ربک» صحیح است.
- (الف) سببیت و مصاحبت (ب) مصاحبت و استعانت (ج) استعانت و سببیت (د) استعانت و ظرفیت
- ۸- در مثال «سرت حتى تطلع الشمس» اعراب فعل مضارع کدام است؟
- (الف) وجوب نصب (ب) وجوب رفع (ج) جزم (د) جواز نصب و رفع

(بارم ۲ نمره)

سوالات عبارتی

- ۱- عبارت زیر مربوط به چه بحثی است؟ با ذکر یک مثال توضیح دهید.
- «و ما اوهم ذلك فهو عندهم اما مؤول تاویلاً یقبله اللفظ و اما علی تضمین معنی فعل یتعدی بذلک الحرف و اما علی شدوذ انابه کلمه عن آخری»
- ۲- «زید علی معانی «ان» معنیان آخران الاول بمعنی «قد» نحو: ان نعت الذکری و الثانی بمعنی «اذ» نحو: و اتقوا الله ان کنتم مؤمنین و اجاب الجمهور عن الاولی بانها شرط جیء بها للتھیج و الالهاب، و عن الثانی بانها تعلیم للعباد کیف یتکلمون»
- (الف) عبارت را ترجمه کنید (ب) عبارت را توضیح دهید.
- ۳- عبارت در مورد کدام قسم «أل» است، با ذکر مثال توضیح دهید «و الفرق بین المعرف بـ «ال» هذه و بین اسم الجنس النکره هو الفرق بین المقید و المطلق»
- ۴- عبارت «ای حرف جواب بمعنی «نعم» فیکون لتصدیق المخیر، و لاعلام المستخیر، و لوعد الطالب» را با ذکر یک مثال توضیح دهید.

(بارم ۲ نمره)

سوالات تشریحی (فقط به چهار سؤال پاسخ دهید)

- ۱- دلایل تمام التصدیر بودن همزه را به همراه مثال بنویسید.
- ۲- در جمله «ان تزرنی ازرك و اذا احسن الیک» دو وجه ترکیبی که در مورد «أذا» تصور می‌شود را بنویسید.
- ۳- استفاده طلاق ثلاث و طلاق واحده از مثال زیر چگونه است؟
- فانت طلاق و الطلاق عزيمة ثلاث و من یخرق اعق و انظلم
- ۵- موارد افتراق دو نوع ام متصله را بیان نمایید.
- ۶- شاهد مثالهای زیر را مشخص کنید.
- (الف) إِمَّا ان تتكلم بخیر و أَلَا فاسکت (ب) لنزغن من کل شیعة ائهم أشد (ج) و أزلنا ثم الآخین (د) کتبت الیک کتابی مستظهاً به
- ۷- تفاوت معنایی دو مثال «اضرب زیداً بل عمرو» و «ما قام زیدٌ بل عمرو» را بررسی کنید.

موفق باشید

	باسمه تعالی			
تاریخ امتحان: ۸۹/۵/۲۴	زمان: ۷۵ دقیقه	امتحانات تابستان	نام: پایده	نام خانوادگی: نام پدر
موضوع: نحو ۴ الف		ارتقائی - تابستانی	شماره شناسنامه:	
مثن درسی: معنی الآدیب از ابتدای حرف کسر الاء آخر باب اول		مدارس سطح یک	نام مدرسه:	
نتیجه	به عدد	به حروف	نام شهرستان:	
رسیدگی مجدد	به عدد	به حروف		
		۸۹۵۱۵۱		

سوالات چهار گزینه‌ای

(بارم ۵/۰ - نمره)

- ۱- در آیه شریفه «أَلَمْ تَرَ إِلَى رَبِّكَ كَيْفَ مَدَّ الظِّلَّ» همزه در چه معنایی استعمال شده است؟
 الف) تقریر ب) تعجب ج) تهکم د) امر
- ۲- در کلمات «السَّمَوَاتُ» و «اللَّاتُ» و «العباس» نوع «ال» را مشخص کنید.
 الف) غیر لازمه - لازمه - غیر لازمه ب) غیر لازمه - غیر لازمه - لازمه
 ج) لازمه - لازمه - غیر لازمه د) لازمه - غیر لازمه - لازمه
- ۳- کدام گزینه از شرایط «ام منقطعه» نیست؟
 الف) مسبوقة بالخبر المحض ب) مسبوقة بالاستفهام بالهمزة
 ج) مسبوقة بهمزة لغیر استفهام د) مسبوقة باستفهام بغیر الهمزة
- ۴- حرف جواب بمعنی «نعم» فیکون لتصدیق المخبر و لاعلام المستخبر و لوعد الطالب.
 الف) اجل ب) بلی ج) آی د) لا
- ۵- کدام معنا در مورد باء در آیه شریفه «فسبح بحمد ربك» صحیح است؟
 الف) مصاحبت ب) سببیت ج) استعانت د) گزینه الف و ج
- ۶- «بل» ان تلاها مفردُ فهي عاطفه ثم.....
 الف) ان تقدّمها امر فهي تجعل ما قبلها كالمسكوت عنه ب) ان تقدّمها ايجاب هي لتقرير ما قبلها على حالته
 ج) ان تقدّمها نفی فهي تجعل ما قبلها كالمسكوت عنه د) ان تقدّمها نفی فهي لا يحكم عليه بشيء
- ۷- نوع حتی در آیه شریفه «و زلزلوا حتی يقول الرسول» چیست؟
 الف) جازه ب) حرف عطف ج) حرف ابتدا د) استثناء
- ۸- کدام گزینه در مورد حیث صحیح نیست؟ «و الغالب كونها في محل.....»
 الف) نصب على الظرفیه ب) الخفض بـ «من» ج) قد تقع مفعولاً به د) الرفع على الخبر

سوالات عبارتی

(بارم ۲ نمره)

- ۱- عبارت زیر را که درباره آیه «واللیل اذا یغشی» است، توضیح دهید.
 «و الصحیح أنه لا یصحّ التعلیق بـ «أقسام» الانشائی لأنّ القديم لزمان له و أنه لا یمتنع التعلیق بـ «كائناً» مع بقاء «اذا» على الاستقبال بدلیل صحّة مجيء الحال المقدرّة باتفاق»
- ۲- با توجه به آیه «لا جناح علیکم ان طلقتم النساء ما لم تمسوهنّ او تقرضوا لهنّ فربیضة» و عبارت «اجاب ابن الحاجب بمنع كون المعنی مدة انتفاء احدهما بل مدة لم یکن واحد منهما لانه نكرة فی سیاق النفی الصریح»، اشکال موجود در آیه و جواب ابن حاجب را توضیح دهید.
- ۳- «لنزعنّ من کلّ شیعة ائهم اشدّ» جوز الزمخشری کون ای موصولة مع ان الضمه اعراب فقدّر متعلق النزاع «من کل شیعة» و کانه قیل لنزعنّ بعض کلّ شیعة» ثم قدر انه سئل من هذا البعض فقیل «هو الذی هو اشدّ» باتوجه به عبارت نظر زمخشری را توضیح دهید.
- ۴- عبارت را توضیح دهید.
 حاشا فی «حاش لله» عند الکوفین فعل قالوا لتصرفهم فیها بالحذف و لادخالهم ایاها علی الحرف قالوا و المعنی: جانب یوسف المعصیة لا جل الله تعالی و لا یناتی مثل هذا التاویل فی نحو قوله تعالی «حاش لله ما هذا بشرأ»

سوالات تشریحی (فقط به چهار سؤال پاسخ دهید)

(بارم ۲ نمره)

- ۱- «اذ» در اوائل قصص قرآنی مانند «اذ فرقنا بکم البحر» چرا نمی‌تواند متعلق به «اذکر» محذوف باشد، ترکیب صحیح آن چیست؟
- ۲- در آیه «لو کان فیها آلهة الا الله لفسدتا» در صورت استثناء گرفتن «لا» اشکال لفظی و معنوی آن را بیان کنید. ترکیب صحیح «لا» چیست؟
- ۳- شاهد مثال در عبارات زیر را توضیح دهید.
 الف) لأصلبکم فی جذوع النخل ب) انها لأبل ام شاء ج) ان نفعت الذکری د) و انطلق الملاء منهم ان امشوا
- ۴- فایده اما در کلام چیست؟ و چهار مورد از فواصل بین اما و فاء را بنویسید
- ۵- آیه شریفه «و ان کلاً لما لیوفیته» را ترجمه و ترکیب کنید.

موفق باشید